

ШКАЛИ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗБЕРЕЖЕНИХ РУХОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ СПОРТСМЕНІВ ЯК ЗАСІБ ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ У СИЛОВИХ ВИДАХ АДАПТИВНОГО СПОРТУ

Марія РОЗТОРГУЙ

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна, e-mail: mariia.roztorhyi@gmail.com*

Вступ. Змагальні вправи у силових видах адаптивного спорту у технічному аспекті є простими та доступними, що сприяє залученню до занять осіб із важкими ураженнями. У практиці підготовки спортсменів з важкими ураженнями у силових видах адаптивного спорту виникає проблема неможливості використання спеціальних перевідних тестів (контрольних нормативів) та аналізу результативності змагальної діяльності як засобу оцінювання ефективності підготовки на етапах спортивно-реабілітаційної та початкової підготовки.

Мета – обґрунтувати необхідність використання шкал для оцінювання рівня збережених рухових можливостей спортсменів, щоб визначити ефективність підготовки на етапах спортивно-реабілітаційної та початкової підготовки у силових видах адаптивного спорту.

Методи: аналіз, синтез, соціологічні методи (анкетування), методи математичної статистики.

Результати. Відповідно до нормативних документів щодо діяльності дитячо-юнацьких спортивних шкіл для осіб з інвалідністю [1] умовою зарахування осіб з інвалідністю у групу реабілітаційної підготовки є довідка про відсутність протипоказань за станом здоров'я до занять, у групу початкової підготовки – можливість виконання вправ з виду спорту відповідно до правил змагань, а у групу базової підготовки – виконання контрольних нормативів із загальної і спеціальної фізичної підготовки. При цьому постає проблема визначення ефективності підготовки спортсменів, рівень збережених рухових можливостей яких не дає змогу виконати умови щодо зарахування до відповідної групи. З метою розв'язання цієї проблеми ми провели анкетування фахівців галузі силових видів адаптивного спорту ($n = 54$).

На основі аналізу отриманих результатів встановлено, що, окрім спеціальних перевідних тестів (контрольних нормативів), які, на думку фахівців, є найбільш інформативними щодо ефективності підготовки на етапах спортивно-реабілітаційної та початкової підготовки (198 балів) ($SD = 0,52$), необхідно використовувати шкали для оцінювання збережених рухових можливостей спортсменів – 165 балів ($SD = 0,42$). Показники значущості інших критеріїв є значно нижчими, що свідчить про недоцільність їх використання з метою визначення ефективності підготовки спортсменів на цих етапах підготовки. Коефіцієнт конкордації за методом Кенделла дорівнює 0,606, що дає змогу стверджувати про задовільну узгодженість думок респондентів.

Обговорення і висновки. Установлено, що проведення оцінювання рівня збережених рухових можливостей спортсменів на етапах спортивно-реабілітаційної та початкової підготовки дасть змогу вести моніторинг ефективності підготовки спортсменів та може бути засобом для визначення можливості зарахування спортсменів у групи початкової підготовки.

Ключові слова: адаптивний спорт, збережені рухові можливості, спортсмени, підготовка.

Список використаних джерел

1. Про організацію навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0119-15/page2>.